

TÖ TÖÔUNG HOÀ CHÍ MINH VEÀ VAÊN HOÙA ,

ÑAÏO ÑÖÙC VAØ XAÂY DÖÏNG CON NGÖÔØI MÔÙI

I. TÖ TÖÔNG HOÀ CHÍ MINH VEÀ VAÊN HOÙA

1- Quan nieäm cuûa Hoà Chí Minh veà vaên hoùa :

* Khaùi nieäm vaên hoùa :

Vì leõ sinh toàn vaø muïc ñích cuoäc soáng maø loaøi ngöôøi saùng taïo ra ngoân ngöõ, chöû vieát, ñaïo ñöùc, phaùp luaät , vaên hoïc ngheä thuaät, khoa hoïc kyõ thuaät, toàn giaùo vaø nhööng duïng cuïi phuïc vuïi cho aên, ôû, maëc vaø phööng thöùc söû duïng chuùng taát caû ñoù laø vaên hoùa

* Vai troø cuûa vaên hoùa :

+ Vaên hoùa laø neàn taûng tinh thaàn xaõ hoái

- + vaên hoùa coù quan heä chaët cheõ vôùi chính trò, vaên hoùa naèm trong chính trò, thuùc ñaåy chính trò PT
- + vaên hoùa quan heä chaët cheõ vôùi kinh teá, vaên hoùa trong kinh teá, thuùc ñaåy kinh teá phaùt trieån
- * Chöùc naêng vaên hoùa :
- + Boài döôõng tö töôûng ñuùng ñaén, tình caûm cao ñeïp
- - Boài döôõng lyù töôûng caùch maïng cho nhaân daân
- - Boài döôõng taám loøng nhaân aùi , cao thöôïng
- - Ñaáu tranh loaïj hoû loái soáng thaáp heøn , ích

- - Vaên hoùa phaûi soi ñöôøng cho quoác daân ñi
- - Vaên hoùa laø chìa khoùa môû cöûa cho daân toäc ta ñi tôùi töông lai
- + Boài döôøng phaåm chaát toát ñeïp, loái soáng laønh maïnh, höôùng con ngöôøi tôùi chaân, thieän, myõ khoâng ngöøøng hoaøn thieän caù nhaân
- - Vaên hoùa goùp phaàn hình thaønh nhöøng phaåm chaát , ñaïo ñöùc caùch maïng caàn, kieäm, lieäm, chính
- - Vaên hoùa phaûi giuùp cho nhaân daân ta söña ñoái ñöôïc loái soáng löôøi bieáng, xa hoa, tham nhuõng, laõng phí

- * Tính chaát vaên hoùa :
- + Tính Daân toäc , Tính khoa hoïc, tính ñaiïi chuùng
- 2- Tö töôûng Hoà Chí Minh veà moät soá lónh vöïc vaên hoùa
- + Vaên hoùa giaùo duïc
- - xaùc ñònh muïc tieâu giaùo duïc
- - Noäi dung giaùo duïc
- - Chöông trình, phöông phaùp, phöông chaâm giaùo duïc
- - Hoïc moïi luùc, moïi nôi, hoïc suoát ñôøi, ñaøo taïo, töï ñaøo taïo, ñaøo taïo laïi

- - Xaây döïng ñoäi nguõ laøm coâng taùc giaùo duïc coù ñaïo ñöùc vaø naêng löïc
- + Vaên hoùa vaên ngheä :
- - Vaên ngheä laø moät maët traän
- - Vaên ngheä syô laø chieán syô
- - Taùc phaåm laø vuõ khí
- - Hoà Chí Minh yeâu caàu vaên ngheä syô phaûi saâu saùt thöïc tieån
- - phaûi coù nhööng taùc phaåm töông xöùng taàm voùc daân toäc
- + Vaên hoùa ñôøi soáng:
- - Xaây döïng ñaïo ñöùc caàn kieäm lieâm chinh
- - Xaây döïng loái soáng môùi, neáp soáng môùi

• II- TÖ TÖÔUNG HOÀ CHÍ MINH VEÀ ÑAÏO ÑÖÙC

- 1- Moät soá nhaän thöùc chung veà ñaïo ñöùc:
- * Khaùi nieäm :
- Ñaïo ñöùc laø moät phaïm truø yù thöùc goàm nhöõng chuaån möïc, nguyeân taéc ñònh höôùng giaù trò xaõ hoäi thöøa nhaän , coù taùc duïng chi phoái, ñieàu chænh haønh vi cuûa con ngöôøi sao cho phuø hôïp haïnh phuùc vaø tieán boä chung cuûa xaõ hoäi
- * Caáu taïo cuûa ñaïo ñöùc:
- + YÙ thöùc ñaïo ñöùc :
- Laø nhöõng quan nieäm veà chuaån möïc ñaïo

- + Haønh vi ñaïo ñöùc:
- + Quan heä ñaïo ñöùc
- 2- Quan nieäm cuûa Hoà Chí Minh veà vai troø ñaïo ñöùc
- a- Nguoàn goác hình thaønh tö töôûng ñaïo ñöùc Hoà Chí Minh:
  - + Keá thöøa truyeàn thoáng ñaïo ñöùc gia ñìn
  - + Tieáp thu nhöõng giaù trò ñaïo cuûa daân toäc
  - + tieáp thu giá trò ñaïo ñöùc nhaân loaïi
  - + quaùn triëät vaø vaän duïng tö töôûng ñaïo ñöùc cuûa chuû nghóa Maùc-Leânin

- b- Quan nieäm cuûa Hoà Chí Minh veà vai troø ñaïo ñöùc
- + Vaán ñeà ñaïo ñööïc Hoà Chí Minh quan taâm haøng ñaàu (Trong nhööng ngaøy ñaàu hoaït ñoäng CM cho nhööng ngaøy cuoái ñôøi Hoà Chí Minh luoân ñeà caäp ñeán ñaïo ñöùc, ngöôøi quan taâm caû maët lyù luaän vaø thöïc tieån cuûa ñaïo ñöùc)
- + Hoà Chí Minh ñoøi hoûi ngöôøi caùch maïng phaûi coù caû ñöùc vaø taøi
- + Ñaïo ñöùc laø goác cuûa ngöôøi caùch maïng vì:
- - Ñaïo ñöùc taïo neân söùc maïnh cho caùch

- - Coù ñaïo ñöùc seõ töi hoaøn thieän ñöôïc naêng löïc
- - Coù ñaïo ñöùc seõ giöõ ñöôïc tinh thaàn thaéng khoâng kieâu, baïi khoâng naûn
- - coù ñaïo ñöùc seõ giöõ ñöôïc tinh thaàn giaøu sang khoâng quyéán ruõ, uy vuõ khoâng khuaát phuïc
- c- Ñaïo ñöùc caàn cho taát caû caùc ñoái töôïng : coâng nhaân, noâng daân, trí thöùc, vaên ngheä syõ, daân toäc..
- Nhöng tröôùc heát caùn boä Ñaûng vieân phaûi coù ñaïo ñöùc vì: Caùn boä Ñaûng vieân laø ñaàu taøu..Caùn boä Ñaûng vieân laø goác cuûa coâng vieäc; ñaïo ñöùc caàn cho moïi quy moâ

- + Trung vôùi nöôùc hieáu vôùi daân
- - Ñaïo ñöùc trung , hieáu ñöôïc hình thaønh töø trong cheá ñoä phong kieán , Hoà Chí Minh cho raèng ñaïo ñöùc trung hieáu cuâa phong kieán raát heïp vì trung laø trung vôùi vua, hieáu laø hieáu vôùi cha meï
- - Hoà Chí Minh ñöa vaøo moät noäi dung roäng lôùn ñoù laø trung vôùi nöôùc, hieáu vôùi daân(trong nöôùc coù vua, trong daân coù cha meï)
- -Trung vôùi nöôùc laø trung thaønh vôùi söï nghieäp döïng nöôùc vaø giöõ nöôùc cuâa Daân toäc

- - Hieáu vôùi daân coøn phaûi kính troïng daân, laø coâng boäc cuâa daân , laø ñaày tôù cuâa daân
- - hieáu vôùi daân coøn theå hieän loøng tin vaøo daân, bieát döïa vaøo daân
- +Thöông yeâu ñoái vôùi con ngöôøi :
- - Thöông yeâu con ngöôøi tröôùc heát thöông yeâu nhöõng ngöôøi thaân ruoät thòt
- -Thöông yeâu nhaân daân lao ñoäng, nhöõng ngöôøi cuøng khoå, thöông yeâu ñoàng baøo
- - Thöông yeâu ñoàng chí, ñoàng ñoäi
- - Thöông yeâu caû nhöõng ngöôøi coù sai laàm khuyeát ñieäm nhöng bieát söña chöñä

- + Caàn, kieäm, lieâm, chí coâng , voâ tö
- - Caàn: -> caàn cuø, sieâng naêng, beàn bæ
- -> laøm vieäc coù keá hoaïch, khoa hoïc, s taïo
- -> Laøm vieäc vôùi thaùi ñoä ngöôøi laøm chuû
- -> Naêng suaát, chaát löôïng, hieäu quaû
- -Kieäm :
  - > Tieát kieäm thôøi gian
  - > Tieát kieäm tieàn baïc
  - > Tieát kieäm vaät tö
  - > tieát kieäm söùc lao ñoäng

- * Hoà Chí Minh khaúng nhòn:
- “ Trôøi coù boán muøa: xuaân, haï, thu, ñoâng
- Ñaát coù boán phöông: ñoâng, taây, nam, baéc
- Ngöôøi coù boán ñöùc: caàn, kieäm, lieäm, chính
- Thieáu moät muøa khoâng thaønh trôøi
- Thieáu moät phöông khoâng thaønh ñaát
- Thieáu moät ñöùc khoâng thaønh ngöôøi ”
- - Chí coâng voâ tö :
- -> laøm baát coù vieäc gì ñöøng nghó ñeán mìnñ
tröôùc lo tröôùc thieân haï, vui sau thieân haï

- + coù tinh thaàn quoác teá trong saùng
- - Boán phöông voâ saûn ñeàu laø anh em, heã laø ngöôøi bò boùc loät duø ñoù laø da traéng, vaøng, ñen, duø laø aù, aâu, phi, myõ ñeàu laø beø baïn Vieät nam
- - Ñoaøn keát vôùi caùc daân toäc bò aùp böùc, nhaân daân lao ñoäng , nhaân daân tieán boä treân theá giôùi
- -Ñoaøn keát treân cô sôû muïc tieâu hoøa bình, ñoäc laäp, daân chuû vaø tieán boä xaõ hoäi
- - Keát hôïp chuû nghóa yeâu nöôùc vôùi chuû nghóa quoác teá
- - choáng tö töôûng soâ vanh nöôùc lôùn, bieät

- 4- Tö töôûng Hoà Chí Minh veà nguyeân taéc xaây döïng ñaïo ñöùc
- + lôøi noùi ñi ñoâi vòùi vieäc laøm, neâu göông ñaïo ñöùc
- - Ñaïo ñöùc khoâng döøng laïi ôû quan nieäm,lôøi noùi maø theå hieän trong hoaït ñoäng thöïc tieån, vieäc laøm
- - Laøm nhieäu noùi ít , toát nhaát laøm maø khoâng noùi
- - Caùn boä, Ñaûng vieân neâu göông tröôùc quaàn chuÙng, caáp treân neâu göông tröôùc caáp döôùi

- III- TÖ TÖÔUNG HOÀ CHÍ MINH VEÀ XAÂY DÖÏNG CON NGÖÔØI MÔÙI
- 1- Quan nieäm cuûa Hoà Chí Minh veà con ngöôøi:
  - a- Con ngöôøi ñööïc nhìn nhaän nhö moät chænh theå
  - + Con ngöôøi luoân coù xu höôùng vöôn leân caùi Chaân – Thieän – Myõ
  - + Xem xeùt con ngöôøi trong tính ña daïng : Trong quan heä giai caáp , Daân toäc, ñoàng chí , ñoàng baøo..ñá daïng trong tính caùch, khaùt voïng..

- + Xem xeùt con ngöôøi trong söi thoáng nhaát cuâa 2 maët ñoái laäp: Thieän- Aùc , toát- xaáu, hay – dôû..bao goàm caû tính ngöôøi veà maët xaõ hoäi vaø tính baûn naêng
- b- Con ngöôøi cuï theå, lòch söû :
- Xem xeùt con ngöôøi trong caùc moái quan heä cuï theå (Coâng nhaân, noâng daân, thanh nieân....)
- c- Baûn chaát con ngöôøi mang tính xaõ hoäi :
- + Trong lao ñoäng saûn xuaát con ngöôøi naém ñöôïc quy luaät töï nhieân xaõ hoäi , hieåu nhau..xaùc laäp quan heä giöõa ngöôøi vôùi ngöôøi
- 2- Quan ñieåm cuâa Hoà Chí Minh veà vai troø

- a- Quan n̄ieåm cuâa Hoà Chí Minh veà vai troø cuâa con ngöôøi :
- + Con ngöôøi laø voán quyù nhaát, nhaân toá quyeát ñònh thaønh coâng cuâa söï nghieäp caùch maïng:
- - Trong baàu trôøi khoâng gì quyù baèng nhaân daân
- - Vieäc gì deã maáy khoâng coù nhaân daân cuõng chòu, vieäc gì khoù maáy daân lieäu cuõng xong
- - Daân ta taøi naêng trí tueä vaø saÙng taïo , hoï bieát “ giaûi quyeát nhieàu vaán ñeà moät caùch ñôn giaûn mau choÙng, ñaày ñuû maø

- + Con ngöôøi vöøa laø muïc tieâu vöøa laø ñoäng löïc; phaûi coi troïng , chaêm soùc , phaùt huy nhaân toá con ngöôøi :
- - Laøm sao cho nöôùc nhaø hoaøn toaøn ñoäc laäp, Daân ta hoaøn toaøn ñöôïc töï do, Ñoàng baøo ai cuõng coù côm aên, aùo maëc, ai cuõng ñöôïc hoïc haønh
- - Nöôùc ñöôïc ñoäc laäp maø nhaân daân chöa ñöôïc höôûng töï do thì ñoäc laäp ñou kinh doanh coù nghóa lyù gi
- -Tin vaøo vaøo trí tueä, baûn lónh , söùc maïnh vaø khaû naêng töï giaûi phoùng cuûa con ngöôøi
- - Muoán xaây döïng CNXH, tröôùc heát phaûi

- + Caàn choáng caùc beänh : Xa daân , khinh daân, sôï daân, khoâng tin caäy nhaân daân , khoâng hieåu bieát daân, khoâng yeâu thöông daân
- + Con ngöôøi laø ñoäng löïc nhöng laáy coâng – noâng – trí thöùc laøm neàn taûng
- + Con ngöôøi laø ñoäng löïc, laø con ngöôøi coù giaùc ngoä , coù toå chöùc, coù trí tueä , coù baûn lónh, coù vaên hoùa, coù ñaïo ñöùc
- + Con ngöôøi laø muïc tieâu vaø ñoäng löïc coù quan heä bieän chöùng
- + choáng moïï caûn löïc töø con ngöôøi nhaát laø chuû nghóa caù nhaân

b- Quan nhieám Hoà Chí Minh veà chieán lööïc troàng ngöôøi

- + Troàng ngöôøi laø yeâu caàu khaùch quan , vöøa caáp baùch , vöøa laâu daøi cuâa caùch maïng
- + Muoán xaây döïng chuû nghóa , tröôùc heát phaûi coù con ngöôøi môùi xaõ hoäi chuû nghóa
- Xaây döïng con ngöôøi trong quaù trình XDCNXH
- Moãi böôùc xaây döïng con ngöôøi laø moät naác thang xaây döïng chuû nghóa xaõ hoäi
- + Chieán lööïc “troàng ngöôøi” laø moät troïng taâm, moät boä phaän hôïp thaønh chieán lööïc phaùt trieän kinh teá – xaõ hoäi

- IV- Vaän duïng töôûng Hoà Chí Minh veà vaên hoùa, ñaïo ñöùc, xaây döïng con ngöôøi :
- 1- Veà vaên hoùa
- 1.1- Nhaän thöùc ñaày ñuû vai troø vaên hoùa trong ñôøi soáng XH
- 1.2- Xaây döïng neàn vaên hoùa tieân tieán ñaäm ñaø baûn saéc daân toäc
- 1.3- Xaây döïng yù thöùc taäp theå , ñoaøn keát phaán ñaáu vì lôïi ích chung
- 1.4- coù loái soáng laønh maïnh , neáp soáng vaên minh
- 1.5- Khoâng ngöøng hoïc taäp naâng cao trình ñoä veà moïi maët
- 1.6 – ñaåy maïnh phong traøo xaây döïng gia ñìnhanh vaên hoùa, khu phoá vaên hoùa....

- 2. Veà ñaïo ñöùc
- 2.1- Ñaåy maïnh cuoäc vaän ñoäng hoïc taäp vaø laøm theo taám gööng ñaïo ñöùc Hoà Chí Minh
  - + neâu cao tinh thaàn yeâu nöôùc , yeâu CNXH
  - + coù chí vöön leân trong lao ñoäng, hoïc taäp chieán ñaáu baûo veä toå quoác
  - + thöïc haønh ñaïo ñöùc caàn, kieäm, lieäm, chính
- 2.2- quan taâm giaùo duïc lyù töôûng caùch maïng tröôùc heát cho theá heä treû

- 2.3 – Keá thöøa phaåm chaát ñaïo ñöùc cuâa Daân toäc vaän duëng tö töôûng ñaïo ñöùc Hoà chí Minh xaây döïng nhööng phaåm chaát ñaïo ñöùc môùi trong thôøi kyø ñaåy maïnh coâng nghieäp hoùa hieän ñaiïi hoùa ñaát nöôùc
- 2.4- Ñaåy maïnh cuoäc ñaáu tranh choáng moïi haønh vi phi ñaïo ñöùc trong Ñaûng, nhaø nöôùc vaø xaõ hoäi
- 3- Veà xaây döïng con ngöôøi
- 3.1- nhaän thöùc ñaày ñuû vai troø vaø phaùt huy yeáu toá con ngöôøi, quan taâm chaêm lo ñeán vieäc xaây döïng phaùt trieän con ngöôøi moät caùch toaøn dieän
- 3.2- Thöïc hieän tieán boä vaø coâng baèng xaõ hoäi